

Kunst tussen Zuid en Noord

*tweedaagse reis naar het zuiden van België
en het noorden van Frankrijk*

op vrijdag 5 juni en zaterdag 6 juni 2026 bezoeken we

*museum 'Louvre-Lens' in Lens (Fr.), museum 'Abby' in Kortrijk (B.), museum 'La Piscine' in
Roubaix (Fr.), kapel van 'de Heilige Theresia' in Hem (Fr.), villa 'Cavrois' in Croix (Fr.)*



Net buiten de stad Lens biedt het Louvre-Lens een overzicht van 5000jaar kunst in een modern museum

dag 1, ochtend

Sinds 2012 heeft Pas-de-Calais zijn eigen Louvre. Dit glazen museum verrast ons met een unieke tijdgalery, wisselende topexposities en een enorme modern vormgegeven parktuin op de locatie van een vroegere steenkolenmijn. Tot 1960 werden er nog kolen gedolven, nu zijn er meer dan 900 werken te zien uit de collectie van het Louvre in Parijs. We lopen over een lengte van 120 meter door 5000 jaar kunstgeschiedenis: van de tijd van het eerste geschrift tot halverwege de 19^e eeuw. Egyptische sarcofagen staan er broederlijk naast Griekse vazen. Er zijn Mesopotamische beelden, middeleeuwse iconen en Franse schilderijen. Eind 2024 heropende de vernieuwde tijdgalery en kreeg de vorm van een meanderende rivier waarin kunstvormen in elkaar overlopen en doorvloeien. Alle eerdere kunstwerken zijn vervangen door 250 andere kunstwerken. Als hoogtepunt wordt het indrukwekkende vierluik 'de vier seizoenen' van Giuseppi Arcimboldo genoemd.

Het is uniek om al deze beschavingen samen in een zaal te zien!

De tijdgalery is het hart van Louvre-Lens, maar behalve dat is er nog een interessante tijdelijke tentoonstelling over het orientalisme, is er een glaspaviljoen waar hedendaagse kunstenaars

exposeren en is er het museumpark van 20 hectare, met betonpaden die de vroegere spoorlijnen van de steenkolenmijn markeren. Het park telt intussen 6600 bomen en diverse zeldzame plantensoorten, maar ook kunstwerken, moestuinen, vijvers en speelplekken.

In Kortrijk is een voormalige abdij omgebouwd tot een speels, laagdrempelig en meerstemmig museum voor moderne kunst.

dag 1, middag

Moderne kunst in de eeuwenoude Groeningeabdij, die na 2,5 jaar verbouwingen (kosten 18,5 miljoen euro) voorzien is van strakke ruimtes waarin hedendaagse kunstenaars zich kunnen presenteren.

Het museum heeft geen eigen collectie maar brengt wisseltonstellingen in diverse stijlen en stromingen. Soms kijk je je ogen uit, soms weet je niet wat je ziet, soms geloof je je eigen ogen niet en soms kom je ogen tekort.

De hoop en de ambitie van het museum zijn hoog gegrepen: ‘Kunst gaat over ons allemaal. Kunstenaars zijn mensen met dezelfde worstelingen en vragen zoals wij die hebben. Wanneer we in dit museum de ‘aanvliegroute’ veranderen dan wordt kunst benaderbaar voor iedereen,’ aldus een uitspraak van de directeur Sarah Keymeulen.

Een van de museumruimtes wordt ‘de living’ genoemd. Kunstenaar Rinus van de Velde heeft er een huiskamer van gemaakt vol met gekke, kleurrijke meubels en attributen. “Je mag op de zetels gaan zitten, de meubels vastpakken en verzetten, een stoel bijschuiven zoals je in je eigen living doet. Alles kan, de speelsheid van de objecten nodigt uit om ze speels te behandelen,” aldus Rinus.

Vlak naast de oude kloostergebouwen valt een bijzonder gevormd bouwwerk op, een afgeplatte pyramide. Het is de ingang en tevens museumcafe, zwart van buiten, rood van binnen. Het cafe is voorzien van lange ‘kloostertafels’, wat uitnodigt tot onderlinge kennismaking en gesprekken. De gerechten zijn sober en bijzonder te noemen.

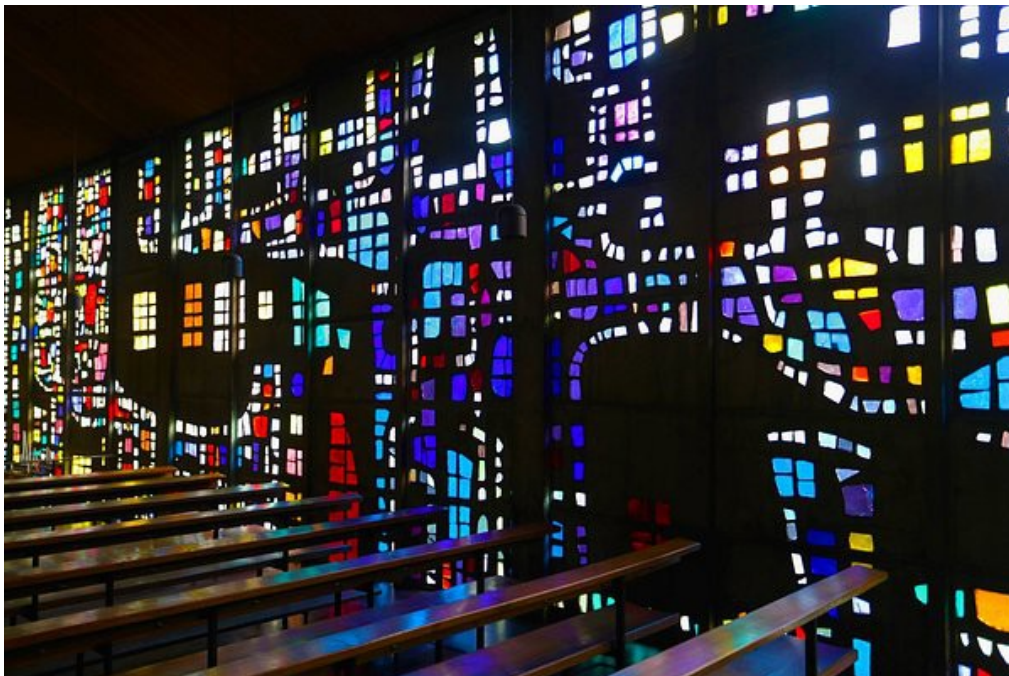


In Roubaix is het heerlijk duikelen en zwemmen in het weelderig zwembad van de kunst

dag 2, ochtend

De binnenkomst is al overweldigend: een langgerekt zwembad, geflankeerd door een eveneens lange rij beelden en aan de einder een opgaande zon in glas in lood. En dan hebben we de kleedruimtes nog niet gezien, en de betegelde badhokjes, de doucheruimtes, de gangen, de ontspanningszaal en sportruimtes. We kunnen onze zwemkleding thuis laten want zwemmen is niet toegestaan: alles in dit voormalige zwempaleis ademt nu kunst.

Het gemeentelijk zwembad van Roubaix werd in 1932 geopend. Dit prachtige art-decogebouw sloot zijn deuren in 1985 en kreeg in 2001 haar nieuwe naam: 'La Piscine-Musee d'Art et d'Industrie'. Het museum toont een breed scala aan artistieke stromingen en presenteert diverse collecties beeldhouwwerken, schilderkunst, textiel, aardewerk, vormgeving, grafische en toegepaste kunst. Met het accent op de periode van de art-deco, Jugendstil en het expressionisme. Na 18 maanden werkzaamheden en een sluiting van 6 maanden opende La Piscine opnieuw de deuren met 2000 vierkante meter extra ruimte.



De Sint Theresiakapel van 'het kind Jezus en het Heilige Gelaat' in Hem dag 2, middag

Enigszins verscholen in een voormalig begijnhofje ligt deze kapel, gebouwd in 1956 in opdracht van Philippe Leclercq, een textielindustriële. De vorm doet denken aan een boerenschuur, de sfeer ademt eenvoud en soberheid. Los van de kapel staat een klokkentoren, het baldakijn is versierd met een mozaïek. Het geheel maakt deel uit van de wederopbouwbeveging in de jaren 1950 en is een prachtig voorbeeld van hedendaagse religieuze kunst waarin meditatie en gebed centraal staan. Eenmaal binnen word je ondergedompeld in een feest van kleur, veroorzaakt door ontelbare vlakken gekleurd glas dat gevat is in de betonnen muren.

Het spel van licht en kleur in de ruimte vertelt geen verhaal maar ademt de spiritualiteit van Therese van Lisieux, de naamgeefster van de kapel en de inspiratie voor het ontwerp van de kunstenaar Alfred Manessier.

Het glas-in-beton scheidt hier een spirituele ruimte, een sfeer van gebed en een glimp van de hemel. 'Het Heilige Gelaat van Jezus' is een wandtapijt gebaseerd op een schilderij van Henri Rouault uit 1946. Het benadrukt 'het voortdurende lijden en de overwinning op de dood', het gevoel dat in de eerste jaren na de oorlog zo sterk aanwezig was.

Een derde belangrijke kunstenaar, afkomstig uit Roubaix is ook vertegenwoordigd in de kapel: Eugene Dodeigne. We zien een sculptuur van Sint-Theresia, waarin vaag haar gestalte uit de gepolijste steen verschijnt.

'La Capelle Sainte-Therese de l'Enfant Jesus et la Sainte-Face': slechts 15 kilometer vanaf Roubaix is een verborgen juweel vol stilte en bezinning.



Paul Cavrois en zijn modernistische paleisvilla in Croix

dag 2, middag

Duidelijk dat de vroegere welvaart van Roubaix te danken was aan de textielnijverheid.

Textielbaron Paul Cavrois liet een villa bouwen in het nabijgelegen Croix. De architect Robert Mallet-Stevens kreeg carte blanche op een terrein van 5 hectare, als het maar 'modernistisch' was.

De villa werd 60 meter lang met 1840 m² woonoppervlak, 830 m² aan terrassen die uitzien op een waterpartij van 72 meter lang. En dan zijn er ook nog een zwembad en een ijsbaan. De benaming 'paleis' zou beter passen. De villa werd ingehuldigd in 1932.

Het is een schoolvoorbeeld van de modernistische visie zoals Le Corbusier en architecten van de

Bauhaus-school die voorstonden. Architect Robert Mallet maakte ook kennis met de Nederlandse architect Dudok, die in dezelfde periode aan het stadhuis van Hilversum werkt. De villa en het stadhuis tonen overeenkomstige kenmerken: licht, ruimte, doordachte vlakverdeling, comfort en hygiëne zijn basisbegrippen. Mallet-Stevens ontwierp ook de inrichting (van deurkruk tot toiletspot) en de omliggende tuinen.

Na het overlijden van mevrouw Cavrois werd de villa in 1987 verkocht aan een projectontwikkelaar die het park wilde verkavelen. De villa zelf verpauperde en werd geplunderd, gekraakt en verwoest. In 1990 werd het geheel geklasseerd als historisch monument en in 2001 gekocht door de Franse staat. Vanaf 2004 werd begonnen aan de restauratie van het gebouw en de herinrichting van het interieur. Foto's laten zien hoe zorgvuldig en tijdrovend dit proces werd aangepakt. De kosten zijn er dan ook naar: 23 miljoen euro.

In 2015 wordt de villa geopend voor het publiek met als doel het gebouw als nationaal en internationaal referentiepunt voor moderne kunst en design in de kijker te zetten.

“Binnen en buiten regeert de horizontale lijn, waardoor alles optisch wordt vergroot. Elk vertrek is opgebouwd uit een andere exotische hout- of marmersoort. De wanden zijn fris en mintgroen geschilderd, daglicht valt overal riant naar binnen. Verwarming, luchtcirculatie, indirecte verlichting, telefoon, draadloze intercom, centrale radio, goederen- en personenliften, ingebouwde klokken, alles was er. Toen al,” schreef weekblad Elsevier bewonderend ter gelegenheid van de opening in 2015.

Practisch:

- de excursie vindt plaats op vrijdag 5 juni en zaterdag 6 juni
- de kosten voor de excursie zijn €290, voor houders van een Belgische museumpas € 276
- in dit bedrag is inbegrepen: busreis, begeleiding, overnachting en ontbijt, entrees musea, fooi chauffeur en educatief materiaal
- de toeslag voor een eenpersoonskamer is €49,00
- niet inbegrepen: lunch, avondeten en overige consumpties
- we overnachten in het Ibis Styles Hotel in Kortrijk
- u kunt zich eenvoudig opgeven voor deze reis door deze mail te beantwoorden
- inschrijven graag z.s.m., in ieder geval voor 1 mei.
- de reis kan doorgaan bij een minimum aantal van 35 inschrijvingen
- na inschrijving ontvangt u een bevestiging, praktische informatie en het programma
- begeleiding: Jaap Clement (06-11160471), John Louws en Barbara de Bock
- wijzigingen in dit programma zijn voorbehouden